

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ

ΙΩΑΝΝΗΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ.

ΚΟΛΥΜΒΗΘΡΑ ἦν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, κύκλω δὲ αὐτῆς ἦσαν πέντε στοαί· ἐν αὐταῖς δὲ ἐκοιτάζετο πλήθος πολὺ ἀσθενῶν ἀνθρώπων· διότι ἄγγελος Κυρίου, κατὰ τινα καιρὸν καταβαίνων εἰς τὸ ὕδωρ τῆς κολυμβήθρας, ἐτάραττεν αὐτό· ὅστις δὲ τῶν ἀσθενῶν μετὰ τὴν παραχῆν τοῦ ὕδατος ἔμβαινε πρῶτος εἰς τὸ ὕδωρ, ἐκεῖνος ἰατρεύετο. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ἀνέβη ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ διὰ τὴν ἑορτήν· εὐρών δὲ εἰς τὴν στοάν ἀνθρωπον, ὃς τις ἦν παράλυτος τριακονταοκτῶ ἔτη, ἠρώτησεν αὐτόν, ἐὰν θέλῃ τὴν ὑγίαν· ὁ δὲ ἀσθενὴς ἀπεκρίθη· οὐκ ἔχω ἀνθρωπον, ἵνα βάλῃ με εἰς τὸ ὕδωρ· ὅθεν, πρὶν ἢ φθάσω, προφθάνει ἄλλος, καὶ ἐμβαίνει πρῶτος εἰς τὸ ὕδωρ λαμβάνει τὴν ἴασιν. Τότε οὖν ὁ Κύριος Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν « Ἐγείραι, ἄρον τὸν » κράββατόν σου καὶ περιπάτει »· καὶ ὁ μὲν Παράλυτος ἐγείρεται εὐθύς, αἶρει τὸν κράββατον εἰς τοὺς ὤμους αὐτοῦ καὶ περιπατεῖ· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι, ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη ἦν ἡμέρα σαββάτου, σκανδαλίζονται, ἐλέγχουσι τὸν Παράλυτον· Οὐκ ἔχεις ἐξουσίαν, λέγουσιν, ἄραι σήμερον τὸν κράββατον· ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀποκρίνεται

ἰωάν. 5,
8.

ὅστις ἰατρεύσέ με, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, ἵνα ἄρω τὸν κράββατόν μου. Καὶ ζητοῦσι μὲν οἱ Ἰουδαῖοι μαθεῖν, τίς ἐστὶν ὁ ἰατρός· ἀλλ' ὁ Παράλυτος τοῦτον οὐκ ἐγνώρισεν· ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τὸ θαῦμα, συμμιχθεὶς τῷ ἐκεῖ πλήθει τῶν ἀνθρώπων, εὐθύς ἀνεχώρησε. Μετὰ δὲ ταῦτα εὐρών τὸν πρὸ ὀλίγου παράλυτον ἐν τῷ ἱερῷ, λέγει πρὸς αὐτόν· Βλέπεις, ὅτι γεγονόςας ὑγιῆς· εἰς τὸ ἐξῆς λοιπὸν μὴ ἀμαρτήσης, ἵνα μὴ βαρυτέραν πάθης συμφοράν. Ταῦτά εἰσιν ἐν συντομίᾳ τὰ ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ εὐαγγελίου ἱστορούμενα· καὶ δὲ φαίνονται ἀπλᾶ καὶ ἀπερίεργα, ἔχουσιν ὅμως νοήματα ὑψηλὰ καὶ ψυχοσωτήρια. Ὅθεν, ὅστις μετ' εὐλαβείας ἀκούσῃ ταῦτα, ἐκεῖνος τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι δύναται λῦσαι τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τὴν παράλυσιν.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. ἰωάν. 5, 1.

Εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας εὐρισκόμενος ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ὅπου τὸν υἱὸν τοῦ Βασιλικοῦ ἐθεράπευσεν ἀπὸ τῆς θανατηφόρου αὐτοῦ ἀσθενείας, ἐπειδὴ ἐπλησίαζεν ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ἀνέβη εἰς τὰ Ἱεροσό-

Χρυσ. Κό-
ρλλ. Ἀλεξ.
ἐν τῇ εἰς
τὸ κκτὴ
Ἰωάν. Σειρ.
Ἐισπν. Δου-
γδ. 2, 20.
39.

λυμα. Καί τινες μὲν λέγουσιν, ὅτι αὐτὴ ἡ ἑορτὴ ἦν τῆς Πεντηκοστῆς, τινὲς δέ, ἡ ἑορτὴ τοῦ πάσχα. Ἦρχετο δὲ εἰς τὰς ἑορτὰς ὁ Ἰησοῦς, ἐπειδὴ τότε συνηθοίετο τῶν ἀνθρώπων τὸ πλῆθος, μάλιστα ὅσοι ἦσαν εὐλαβεῖς καὶ φιλέορτοι· ὄθεν, διδασκῶν καὶ θαυματουργῶν, ἐπέστρεφε πολλοὺς εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν πίστιν. Διὰ τὴν ἑορτὴν λοιπὸν ἀνέβη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἰωάν. 5, 2:

Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, ἐπὶ τῇ Προβατικῇ, κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη ἑβραϊστὶ Βηθεσδὰ, πεντε στοᾶς ἔχουσα.

Εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, λέγει, κολυμβήθρα ἐστὶν ἐπὶ τῇ Προβατικῇ, ἡ γοῦν ἐπὶ τῇ Προβατικῇ πύλῃ. Καὶ ἡ μὲν κολυμβήθρα ἐλέγετο Προβατικὴ, καθότι ἐκεῖ ἔφερον τὰ θυσιαζόμενα πρόβατα, καὶ ἐν αὐτῇ ἐπλυνον τὰ τούτων ἐντόσθια· ἡ δὲ πύλη ἡ Προβατικὴ, περὶ ἧς λαλεῖ ὁ Νεεμίας, ἴσως ἐκ τῆς Προβατικῆς κολυμβήθρας ἔλαβε τὴν ὀνομασίαν. Ἡ αὐτὴ δὲ κολυμβήθρα ἐλέγετο κατὰ τὴν ἑβραϊκὴν διάλεκτον Βηθεσδὰ· τοῦτο δὲ σημαίνει οἶκον εὐεργεσίας. Εἶχε δὲ ἡ κολυμβήθρα, ὅπερ ἐστὶ, κύκλῳ τῆς κολυμβήθρας ἦσαν πέντε στοαί· ὀνομάζονται δὲ αἱ στοαὶ καὶ περιστυλα, ἐπειδὴ εἰσι δύο σειραὶ στύλων παραλλήλων, στέγην βασταζόντων.

Ἰωάν. 5, 3:

Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν.

Ἐν αὐταῖς ταῖς περὶ τὴν κολυμβήθραν στοαῖς ἐκοιτάζοντο πολυάριθμα πλήθη ἀρρώστων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν ἤγον παρалуτικῶν, καὶ ἄλλων παντοίαις νόσοις βασανιζομένων· αὐτοὶ πάντες εἰς τὰς στοὰς κοιτώμενοι περιέμενον τὴν κίνησιν τοῦ ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ ὕδατος, ἵνα τὰς ἀσθενείας αὐτῶν θεραπεύσωσιν.

Ἰωάν. 5, 4.

Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ. Ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγιῆς ἐγένετο, ὥ· ὀδήποτε κατείχετο νοσήματι.

Κατὰ καιρὸν, λέγει, κατέβαινεν ὁ ἄγγελος εἰς τὴν κολυμβήθραν, καὶ ἐτάραττε τὸ ὕδωρ. Ἀλλὰ τίς οὗτος ὁ καιρὸς; διωρισμένος ἄρα γε καὶ ἐγνωρισμένος, ἢ ἀπροσδιόριστος καὶ μόνῳ τῷ θεῷ γνωστός; κατὰ τὸν καιρὸν ἄρα γε τῆς πεντηκοστῆς, ἢ ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα, ἢ κατὰ πᾶσαν ἑορτήν; Τινὲς μὲν λέγουσιν, ὅτι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς κατέβαινεν ὁ ἄγγελος· ἀλλ' ἐκ τῶν λόγων τοῦ παραλύτου πιθανὸν φαίνεται, ὅτι ὁ καιρὸς ἦν ἀδιόριστος· αὐτὸς ἔλεγε « Κύριε, ἀνθρωπον οὐκ ἔχω,

ὁ λέγει
ρλλ. σ.
207. σὺ 4.
τ. καὶ ἡ μ.
μὲν εἰς τὴν
Σειρ.

Ἰωάν. 5, 7.

» ἵνα, ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν ». Ἐὰν ὁ καιρὸς γνωστός ἦν καὶ διωρισμένος, καὶ πτωχὸς καὶ ἄπορος ὁ παράλυτος, μετὰ τοσοῦτον καιρὸν, ἤγον μετὰ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη, εὐρισκεν ἀνθρωπον, ὅστις διὰ ἔλεος ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἀλλὰ τοῦ καιροῦ τὸ ἀδιόριστον τὴν τοσαύτην προξένησεν ἀπορίαν. Κατέβαινε δὲ ὁ ἄγγελος

ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, ἵνα μὴ νομίσωσιν οἱ Ἰουδαῖοι, ὅτι τὰ ὕδατα ἐκεῖνα ἔχουσι φυσικῶς θεραπευτικὴν δύναμιν, ἀλλὰ πιστεύσωσιν, ὅτι ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἰάτρειε τὰς ἀσθενείας. Ἐτάραττε δὲ τὸ ὕδωρ, ἵνα γνωρίσωσιν οἱ παρεστῶτες τὴν κατάβασιν αὐτοῦ, καὶ βάλωσι τοὺς ἀσθενεῖς εἰς τὴν κολυμβήθραν. Διὰ τί δέ, ὡς ἀκίς κατέβαινε ὁ ἄγγελος, ἕνα καὶ μόνον ἐθεράπευεν; Ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἄπειρος, ἡ χάρις αὐτοῦ πλουσιωτάτη, τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀνεξάντλητον· διὰ τί λοιπὸν οὐκί πάντες, ἀλλ' εἷς καὶ μόνος ἰατρούετο, ὅτε ὁ ἄγγελος κατέβαινε; Τοῦτο ἀληθῶς ἀνερμήνευτον, εἰ μὴ ἀναδιδάσσωμεν τὸν νοῦν ἡμῶν εἰς τὰ μυστικώτερα τοῦ πράγματος νοήματα. Ἡ μὲν ἐν τῇ Προβατικῇ πύλῃ κολυμβήθρᾳ τὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μυστηριώδη τοῦ ἁγίου βαπτίσματος κολυμβήθραν ἐσήμαινε· τὰ δὲ ἐν αὐτῇ πλυνόμενα καὶ καθαριζόμενα πρόβατα τοὺς ἐν τῇ μυστηριώδει κολυμβήθρᾳ βαπτιζομένους· καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν καθαίροντας· ἡ δὲ τοῦ ἀγγέλου κατάβασις ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ τὴν ἐπιφοίτησιν τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐν τῷ ὕδατι τοῦ βαπτίσματος· ἡ δὲ ταραχὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ὕδατος τὴν συντριβὴν τῶν ἀοράτων δρακόντων τὴν γινομένην ὑπὸ τῆς τοῦ ἁγίου πνεύματος δυνάμεως. Οὐκί τῆς Προβατικῆς κολυμβήθρας τὸ ὕδωρ, ἀλλ' ἡ θεία δύναμις ἐθεράπευε τῆς σαρκὸς τὰ ἀρρώστηματα· οὐκί τὸ ὕδωρ ἀπλῶς, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ ἐν τῷ ὕδατι τοῦ βαπτίσματος θεραπεύει τῆς ψυχῆς τὰ πταίσματα· διὰ τῆς παρουσίας τοῦ ἀγγέλου τὸ ὕδωρ τῆς κολυμβήθρας

(ΚΥΡΙΑΚ. ΕΥΑΓΓ. ΤΟΜ. Α.).

ἐλάμβανε τὴν θεραπευτικὴν δύναμιν· διὰ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἁγίου πνεύματος τὸ ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος λαμβάνει τὴν καθαρτικὴν χάριν· ἐν τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ ὁ ἄγγελος ἦν ὑπηρέτης τῆς σωματικῆς ἰατρείας· ἐν τῇ Πνευματικῇ κολυμβήθρᾳ ὁ δεσπότης τῶν ἀπάντων χαρίζει τὴν πνευματικὴν υἰοθεσίαν· ἕνα δὲ μόνον ἐθεράπευεν ἡ Προβατικὴ κολυμβήθρα, ἐπειδὴ εἰς ἐν μόνον τὸ Ἰουδαϊκὸν γένος ὁ νόμος ἐδόθη· ἄπειρα πλήθη σώζει τοῦ βαπτίσματος ἡ κολυμβήθρα, ἐπειδὴ εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἐπέμφθη τὸ εὐαγγέλιον· « Πορευθέντες ^{Μάρκ. 16, 15, 16.} » εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθὴς σωθήσεται· ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται ». Ἄλλ' ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τὴν σειρὰν τῆς ἱστορίας.

Ἦν δὲ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ, τριάκοντα ^{ἰωάν. 5, 5.} ἔτη ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ.

Τίς μὲν ἦν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, τουτέστι ποίας πατρίδος, καταστάσεως καὶ τύχης, ἐσιώπησεν ὁ εὐαγγελιστής· φανερόν δέ, ὅτι πτωχὸς ἦν καὶ ἄπορος, ἴσως δὲ καὶ ξένος· ἐπειδὴ οὐδὲ ὑπηρέτην εἶχεν, οὐδὲ συγγενῆ, οὐδὲ φίλον, ἵνα ἐμβάλη αὐτὸν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ· τὸν καιρὸν δὲ ἀκριβῶς ἐσημείωσεν, εἰπὼν, ὅτι τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ὑπὸ τῆς ἀσθενείας ἐβασανίζετο, ἵνα καὶ τὸ βάρος τῆς ἀρρώστιας τοῦ ἀσθενοῦς καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς δυνάμεως τοῦ ἱατροῦ κατανοήσωμεν.

Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνούς, ὅτι πολὺν ἤδη χρό- ^{αὐτ. 5, 6.}

νον ἔχει, λέγει αὐτῷ· θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι;

Τοῦτο ἀληθῶς εὐσπλαγχνία, τοῦτο ἔλεος θεοπρεπές, τοῦτο φιλανθρωπία ἄμετρος· οὐδὲ δέεται ὁ παραλύτος ὑπὲρ τῆς ὑγείας αὐτοῦ, οὐδὲ κἀν ψιλὸν λόγον παρακαλεστικὸν λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν· αὐτὸς δέ, ἰδὼν αὐτὸν ἐπὶ τὸν κράββατον κατακείμενον, καὶ γνωρίσας ὡς θεὸς τὴν πολυχρόνιον αὐτοῦ ἀσθένειαν, εὐθὺς χαρίζεται αὐτῷ τὴν ὑγίαν. Τίνα δὲ ἄρα γε σκοπὸν ἔχει τοῦ Κυρίου τὸ ἐρώτημα «Θέλεις ἢ ὑγιῆς γενέσθαι»; τίς ποτε ἐρωτᾷ τὸν ἀσθενῆ, ἐὰν θέλῃ τὴν ὑγίαν αὐτοῦ; πρὸς τούτους ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὡς θεὸς καρδιογνώστης, ἐγνώριζεν ἀκριβέστατα τοῦ παραλύτου τὴν θέλησιν· διὰ τί λοιπὸν ἐρωτᾷ; Παρ' ἄλλων μὲν ἀσθενῶν πίστιν ἐ-

Ματθ. 9, 28.
 ἰωάν. 9, 37.
 αὐτ. 5, 14.

ζήτηι ὁ θεῶνθρωπος· «Πιστεύετε, ἔλεγε, ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι»; παρὰ δὲ τοῦ παραλύτου ζητεῖ θέλησιν «Θέλεις ἢ ὑγιῆς γενέσθαι;» Ἐκεῖνοι οὐκ ἐξ ἁμαρτιῶν ἔπασχον· «Οὔτε οὗτος ἤμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ». Ὅθεν ἢ εἰς Χριστὸν πίστις ἀρκετὴ ἦν πρὸς τὴν θεραπείαν αὐτῶν· οὗτος δὲ διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἐδασανίζετο· «Μηκέτι ἁμάρτανε»· ὅθεν πρὸς τὴν ἰατροίαν αὐτοῦ ἀναγκαία ἦν ἡ συνδρομὴ τῆς αὐτοῦ θελήσεως. Διὰ τούτου λοιπὸν τοῦ ἐρωτήματος ἐφανέρωσεν ἡμῖν ὁ Κύριος, ὅτι διὰ τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν ἀναγκαία ἐστὶν ἡ συνδρομὴ τῆς θελήσεως τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Σημείωσαι δέ, ὅτι ἢ μὲν ἐρωτήσις τοῦ Κυρίου ἔφερε τὴν ἀπέκρισιν τοῦ παραλύτου, ἢ δὲ ἀπόκρισις

ἐφανέρωσε καὶ τὴν ἀπορίαν, καὶ τὴν ὑπομονὴν τοῦ παραλύτου, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἀπάνθρωπον προαίρεσιν ἐκείνου τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ.

Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἀνθρώπου οὐκ ἔχω, ἵνα, ὅταν παραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει.

Οὐδὲ προσκλαίεται διὰ τὴν συμφορὰν αὐτοῦ, οὐδὲ ἀδημονεῖ διὰ τὰς ἐκ τῆς ἀσθενείας ὀδύνας, ὡς ποιοῦσιν οἱ μικρόψυχοι ἄνθρωποι ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀσθενείας αὐτῶν, ἀλλὰ μετὰ πραότητος καὶ ἡσυχίας ψυχῆς ἀποκρίνεται πρὸς τὸν δεσπότην Χριστόν· Κύριε, λέγει, οὐκ ἔχω ἀνθρώπου, ἵνα βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν, ὅταν παραχθῇ τὸ ὕδωρ· κατὰ τὸν καιρὸν δέ, ἐν ᾧ ἐγὼ ἔρχομαι εἰς τὴν κολυμβήθραν, ἄλλος προφθάνει πρὸ ἐμοῦ, καὶ καταβαίνει πρῶτος. Ἐκ τούτου φαίνεται, ὅτι ὁ παραλύτος οὗτος οὐκ ἦν παντελῶς ἀκίνητος, διότι λέγει «Ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ»· περιεπάτει ἴσως, ἀλλὰ μετὰ βίας μεγάλης καὶ ἀγορίας, ὥστε πάντοτε ταχύτερον ἐφθιναν οἱ ἄλλοι ἀσθενεῖς, ἢ περιπατοῦντες, ἢ ὑπὸ ἄλλων φερόμενοι. Παράδοξον δὲ πρᾶγμα ἀληθῶς, τὸ ὅτι εἰς ἓνα τύπον, εἰς ὃν τὸσον πλῆθος ἀνθρώπων συνηθροίζετο, μετὰ τριάκοντα καὶ ἑκτὼ ἔτη οὐδέποτε εὐρέθη ἄνθρωπος βοηθὸς τούτου τοῦ παραλύτου· τοῦτο παρίστησι μὲν ἀληθῶς σκληροῦς τοὺς ἐκεῖ Ἰουδαίους καὶ ἀπάνθρωπους, δείκνυσι δὲ ὅμως καὶ τὴν πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς φοβερὰν τοῦ θεοῦ παιδείαν· διότι

τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασανίσθη ὁ παράλυτος διὰ τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ· ὅτε δὲ ἐπληρώθη τῆς ποινῆς αὐτοῦ ἢ διορία, τότε

Ἰωάν. 5, 8.
αὐτ., 9.
Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἔγειραι, ἄρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιής ὁ ἄνθρωπος· καὶ ἤρε τὸν κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει· ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

Θεοπρεπὲς τὸ πρόσταγμα, παραστατικὸν τῆς ὑπὲρ ἄνθρωπον ἐξουσίας, καὶ ἀποδεικτικὸν τῆς τοῦ θεανθρώπου Ἰησοῦ ἀπείρου δυνάμεως! οὐδὲ παρακαλεῖ, οὐδὲ προσεύχεται πρὸς τὸν θεὸν καὶ πατέρα αὐτοῦ, ὡς ἐποίησεν, ὅτε ἀνέστησε τὸν Λάζαρον, ἵνα μὴ νομίσωσιν οἱ περιστῶντες, ὅτι ἄνθρωπος ἀπλοῦς ἐστὶν ὡς εἷς τῶν θαυματουργησάντων προφητῶν, ἀλλὰ προστασσει ὡς δεσπότης τῶν ἀπάντων καὶ θεὸς « Ἐγειραι »· εὐθὺς δὲ τὰ μὲν νεῦρα ἀνέλαβον τὴν φυσικὴν αὐτῶν ἐλαστικὴν δύναμιν, τὸ δὲ ζωτικὸν πνεῦμα κατὰ τοὺς ὄρους τῆς φύσεως, διακριθὲν ἀπὸ τοῦ αἵματος, συνέρρυσεν ἀπαρεμποδίστως εἰς πάντα τὰ μέλη, καὶ πᾶσα δὲ ἡ ἀταξία τῆς οἰκονομίας τοῦ σώματος ἀντικατέστη εἰς τὴν κατὰ φύσιν κατάστασιν αὐτῆς καὶ τάξιν. Ἐκεῖνος ὁ θεός, ὅστις εἶπε « Γενήτω φῶς, γενηθήτω στερέωμα, συναχθήτω τὸ ὕδωρ, καὶ ἐγένετο οὕτως » ὁ αὐτὸς εἶπε τὸ ἔγειραι· καὶ τότε μὲν τὸ γενηθήτω ἐξήγαγεν εὐθὺς ἐκ τοῦ μὴ ὄντος τὰ σύμπαντα· νῦν δὲ τὸ ἔγειραι ἐπανόρθωσεν εὐθὺς πᾶσαν τὴν ἀταξίαν καὶ

ἀνωμαλίαν τοῦ παραλυτικοῦ σώματος. Πρὸς περισσοτέραν δὲ τοῦ θαύματος βεβαιότητα αἶρει ὁ παράλυτος ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ τὸν κράββατον καὶ περιπατεῖ. Τῇ δὲ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου ἐποίησε τὸ θαῦμα, ἵνα φανερώσῃ, ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ Κύριος τοῦ σαββάτου, θεραπεύσῃ δὲ ἅμα καὶ τὰς τῶν Ἰουδαίων δεισιδαιμονίας καὶ παραλόγους περὶ τοῦ σαββάτου παρατηρήσεις. Βλέπε δὲ τὴν Ἰουδαϊκὴν κακίαν· τὸ μὲν θαῦμα κατακρίναι μὴ δυνάμενοι σιωπῶσι, τὸν δὲ παράλυτον ἐλέγχουσι, λέγοντες

Ἰωάν. 5, 10.
Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ θεραπευμένῳ· Σάββατόν ἐστιν, οὐκ ἔξεστί σοι ἄραι τὸν κράββατον.

Ἐξοδ. 20, 10.
Ἰερμ. 17, 21.
Ἀληθῶς ὁ μὲν νόμος ἔλεγε « Τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα Κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον· » ὁ δὲ προφήτης Ἰερεμίας « Μὴ αἴρετε βαστάγματα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων· » Ἄλλ' ἐὰν ὁ φθόνος οὐ κατεγκότιζε τὸν νοῦν αὐτῶν, ἐσυλλογίζοντο τοῦ θαύματος τὸ μέγεθος· τοῦτο δὲ συλλογίζόμενοι, ἐπέθοντο, ὅτι δι' ἐνός μόνου λόγου τοῦ « ἔγειραι » οὐδεὶς ἄλλος, εἰμὴ εἷς μόνος, ὁ θεός, ἠδύνατο συσφίγγει τὰ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη παραλελυμένα μέλη· ἐπέθοντο, λέγω, ὅτι ἐκεῖνος, ὅστις ὑπέταξε τὰς σωματικὰς δυνάμεις τοῦ παραλύτου εἰς τοὺς φυσικοὺς νόμους, ἵνα θεραπεύσῃ τὴν παραλυσίαν αὐτοῦ, αὐτὸς εἶχεν ἐξουσίαν, ἵνα λύσῃ καὶ τὴν τοῦ σαββάτου παρατήρησιν, κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ πρὸς θεραπείαν τοῦ ἀνθρώπου, ὑπὲρ οὗ γέγονε τὸ σάββα-

τον. Τοιουτοτρόπως οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, τυφλώττοντες, ἔλεγον τῷ παραλυτικῷ· Οὐκ ἔστι σοι συγκεχωρημένον ἄραι τὸν κράσβατον. Σημείωσον δὲ, ὅτι καὶ ἡμεῖς πολλάκις, ὅμοιοι τοῖς Ἰουδαίοις γινόμενοι, κατακρίνομεν ὅσα φαίνονται εἰς τὸν φθόνον τῆς καρδίας ἡμῶν ἐλαττώματα καὶ ἀμαρτήματα, τὰς δὲ ἀρετὰς καὶ τὰ καλὰ ἔργα ὡς τυφλοὶ οὐδόλως βλέπομεν, καὶ ὡς ἄλαλοι οὐδόλως περὶ αὐτῶν λαλοῦμεν· ὁ παράλυτος ὅμως μετὰ παρρησίας μεγάλης ἀποκριθεὶς πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, εἶπεν·

Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἄρον τὸν κράσβατόν σου, καὶ περιπάτει.

Οὐχὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ, λέγει, τοῦτο ἐτόλμησα, ἀλλ' ὁ ἰατρός μου, ἐκεῖνός μοι εἶπεν « Ἄρον τὸν κράσβατόν σου, καὶ περιπάτει »· ταῦτα δὲ ἦσαν σφοδρὸς ἔλεγχος τῶν Ἰουδαίων, ἐπειδὴ διὰ τούτων ἔλεγε πρὸς αὐτούς· αὐτός, ὅστις ἔχει τόσην ἐξουσίαν, ὥστε δι' ἐνὸς μόνοῦ λόγου ἐθεράπευσε τὸ πολυχρόνιον καὶ ἀνιάτόν μου πάθος, ἔχει βέβαια ἐξουσίαν ἵνα λύσῃ καὶ τοῦ σαββάτου τὰ παρατηρήματα· αὐτός ὁ θεῖος καὶ παντεξούσιος ἄνθρωπος οὐδέποτε προσέταττέ μοι, ἵνα ἄρω τὸν κράσβατόν μου, εἰὰν ἐγνώριζεν, ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ἐστὶν ἀμαρτία.

Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· Τίς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι ἄρον τὸν κράσβατόν σου καὶ περιπάτει;

Βλέπε πονουργίαν Ἰουδαϊκὴν! ὁ παράλυτος ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ ἰατρός μου, ἐκεῖνος

προσέταξέ μοι τοῦτο· αὐτοὶ δὲ παρασιωπῶσι τὴν ἰατρειάν, καὶ πάλιν ἐπαναλαμβάνουσι τὴν ὑπόθεσιν τοῦ κράσβατου· οὐ λέγουσι τίς ἐστὶν ὁ ποιήσας σε ὑγιῆ, τίς ἐστὶν ὁ ἰατρός σου, ἀλλὰ τίς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι « Ἄρον τὸν κράσβατόν σου, καὶ περιπάτει ». Τὸ μέγα καὶ ἐξαισιον θαῦμα ἀποσιωπῶσι, τὴν νομιζομένην τοῦ νόμου παράβασιν κωδωνίζουσι· θέλουσιν, ἵνα κρυφθῇ τὸ θαῦμα, καὶ κηρυχθῇ ἡ φαινομένη τοῦ νόμου ἀθέτησις.

Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστὶν ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν, ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ.

Οὐκ ἐγνώρισεν ὁ θεραπευθεὶς παράλυτος τίς ἦν ὁ ἰατρός αὐτοῦ· ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εὐθὺς μετὰ τὸ θαῦμα ἐξένευσεν, ἤγουν ἀνεχώρησε, καὶ ἀπηλλάγη ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ εὑρισκομένου πλήθους τῶν ἀνθρώπων· τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ πανάγαθος, πρῶτον μὲν φεύγων τῶν ἀνθρώπων τὸν ἔπαινον· δεῦτερον δέ, ἵνα μὴ, παρόντος αὐτοῦ, ἡ μαρτυρία τοῦ παραλύτου ἔχη τὸ ἀνύπτο καὶ ἀξιόπιστον· τρίτον, ἵνα μὴ ἡ πικροσύνη αὐτοῦ ἀνάψῃ περισσώτερον τὸν φθόνον τῶν Ἰουδαίων· διότι ἡ ὄψις τῶν φθονουμένων φλογίζει τὰς καρδίας· τῶν φθονούντων· τέταρτον, ἵνα φανερώσῃ εἰς ἡμᾶς τὸ παράδειγμα τῆς ἀληθινῆς καὶ τελείας εὐεργεσίας. Διὰ τούτου τοῦ παραδείγματος διδάσκει ἡμᾶς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, λέγων, ἄνθρωποι μὴ περιμένετε δέησιν καὶ παράκλησιν, ὅταν βλέπητε τοὺς χρεῖαν ἔχοντας τῆς ἡμῶν βοήθειας, ἀλλ' αὐτόκλητοι εὐεργετεῖτε αὐτοπροαιρέτως, ἵσους

Ἰωάν. 5,
11.

αὐτ. 5,
13.

Ἰωάν. 5,
12.

εὐεργετῆσαι δύνασθε, ὡς ἐγὼ ἤλέησα τὸν παραλύτον· μὴ ζητεῖτε δὲ παρὰ τῶν εὐεργετηθέντων ἀμοιβὰς καὶ εὐχαριστίας, ἀλλὰ φεύγετε τὴν κενοδοξίαν καὶ τὴν ὑποδοχὴν τῆς εὐχαριστίας καὶ τῆς ανταποδόσεως, ὡς ἐγὼ ἐξένευσά, ὅτε τὸν παραλύτον ἐθεράπευσά, καὶ ἔμεινα ἀγνώριστος· τότε δὲ τὴν εὐεργεσίαν ὑμῶν ἀνταμείβει ὁ δίκαιος τῶν καλῶν ἔργων μισθαποδότης θεός. Ἀκούσατε δὲ καὶ ἄλλην ὁμοίαν εὐεργεσίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

^{Ἰωάν. 5, 14.} Μετὰ ταῦτα εὕρισκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ ἴδε ὑγιῆς γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν τί σοι γένηται.

Μετὰ ταῦτα, ἤγουν μετὰ τὴν ἰατρείαν, μετὰ τὸ βάσταγμα τοῦ κραμβάτου, μετὰ τὴν ἐρώτησιν τῶν Ἰουδαίων, μετὰ τὴν ἀπόκρισιν τοῦ παραλύτου, τότε εὕρισκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ διὰ τῆς θεοπρεποῦς αὐτοῦ νουθεσίας πάλιν εὐεργετῆ αὐτόν, λέγων «Μηκέτι ἀμάρτανε,» εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἀμαρτήσης. Ζητεῖ ὁ θεὸς παρ' ἡμῶν τὴν τῆς ἀμαρτίας ἀποχὴν, ἥτις ἐστὶν ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς ἡμῶν, καὶ τοῦτο λογίζεται ἀντάμειψιν τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ. Μεγάλῃ ἀληθῶς τοῦ θεοῦ ἡ

ἐπιανθρωπία! Οἱ μὲν ἄνθρωποι ζητοῦσιν ἀμοιβὰς διὰ τὴν εὐεργεσίαν, ὁ δὲ θεὸς ἀντὶ ἀμοιβῆς ζητεῖ τῆς ψυχῆς ἡμῶν τὴν σωτηρίαν «Μηκέτι ἀμάρτανε», λέγει, εἶτα προστίθησι καὶ τὴν ἀπειλήν· «ἵνα μὴ» χειρόν τί σοι γένηται· βλέπε, λέγει, ἰατροῦθης ἀπὸ τῆς παραλύσεώς σου, μὴ ἀμαρτήσης πάλιν, ἵνα μὴ παιδευθῆς αὐστηρότερα. Ἐκ τούτου μανθάνομεν, ὅτι ἡ ἀμαρτία γεννᾷ τὴν ἀσθενείαν· ἐὰν δὲ ὁ θεὸς διὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν αὐτοῦ ἰατρεύσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἀσθενείας, ἡμεῖς δὲ πάλιν καὶ μετὰ τὴν ἰατρείαν ἀμαρτάνομεν, τότε αὐτὸς παιδεύει ἡμᾶς βαρύτερα.

Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀπήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. ^{Ἰωάν. 5, 15.}

Βλέπε τοῦ παραλύτου τὴν φρόνησιν! Αὐτός, ἐλθὼν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, περὶ μὲν τῆς ὑποθέσεως τοῦ κραμβάτου, ἥτις αὐτοὺς ἐσκανδάλισεν, οὐδὲν ὀλοτελῶς εἶπεν, ἐφάνερωσε δὲ μόνον κατ' ὄνομα τίς ἐστὶν ὁ ἰατροῦσας αὐτόν· ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, ἐστὶν ὁ ἰατρός μου, ὁ Ἰησοῦς ἐθεράπευσεν τὸ ἀνίατον πάθος μου, ἔλυσε τὴν πολυχρόνιόν μου παράλυσιν, καὶ κατέστησέ με εὐρωστον καὶ ὑγιῆ.